

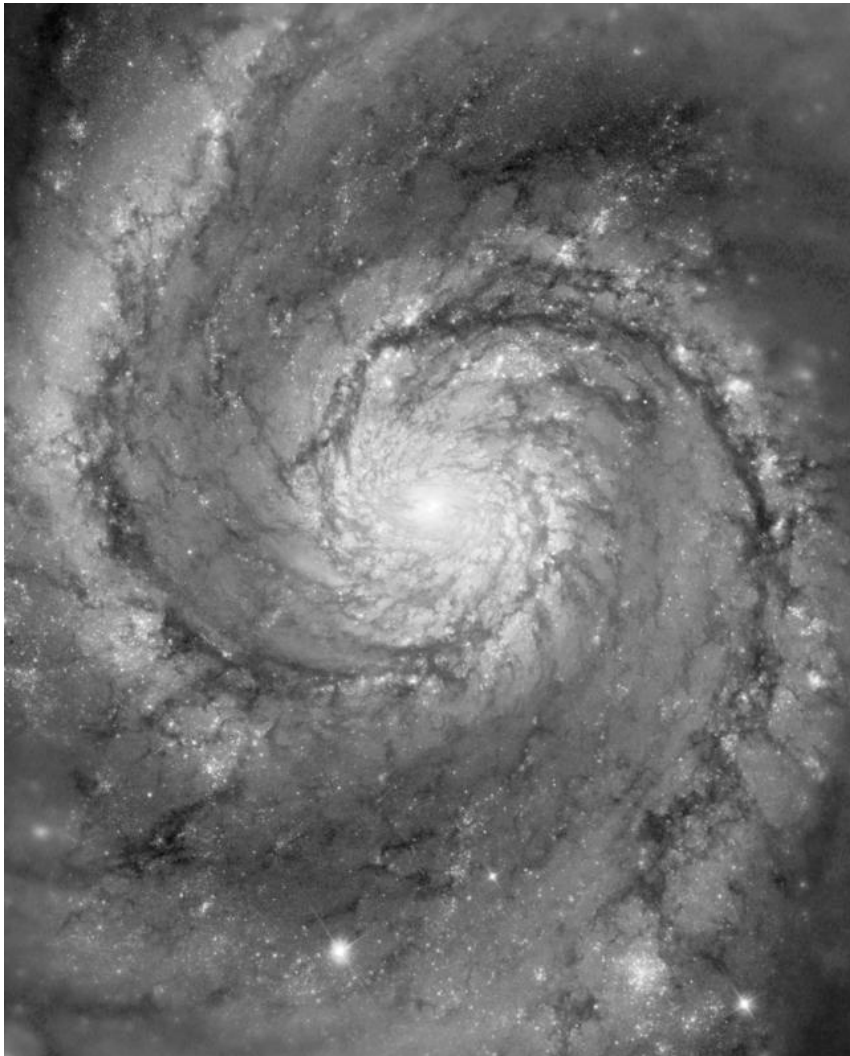
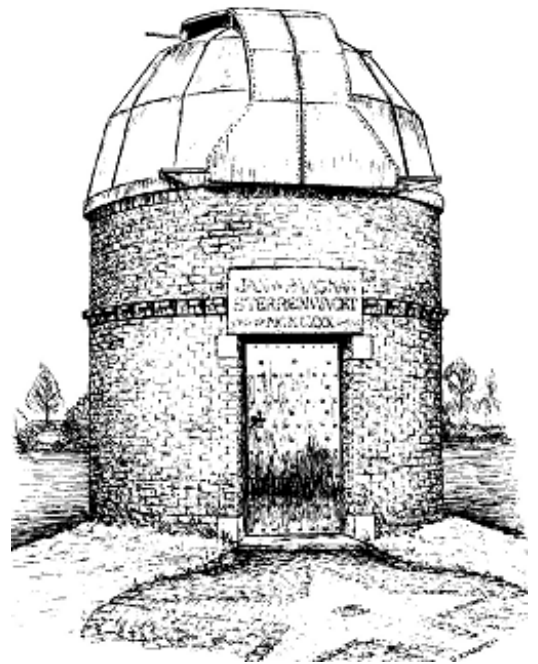
De Interkomeet

Drie maandelijks tijdschrift van de

Jan Paagman sterrenwacht
Pieterse planetarium

Ostaderstraat 28
5721WC Asten

Jaargang 2007 nummer 4

De draaikolknevel
(bron: http://hubblesite.org/gallery/album/galaxy_collection)

Regio

Relatiegeschenken

van pen t/m kerstpakket
wij leveren **"ALLES"**

showroom : Wolfsberg 36 Asten 0493 - 695059

www.relatiekado.nl

Elzentlaan 143
5611 LL Eindhoven
Tel.: 040-2123464
oosterhof@optiplaza.nl

Lid NUVO/ANVO
Optometrist

- . Modebrillen
- . Contactlenzen
- . Gratis oogdruk/oogmeting
- . Bresser dealer
- . **Nu ook officiële MEADE dealer**

Vereniging Jan Paagman Sterrenwacht

Adres:

Ostaderstraat 28
5721 WC Asten
Telefoon: 0493-696956

Internet:

E-mail: jpsasten@iae.nl
<http://www.sterrenwachtasten.nl>

Hier vindt u ons:

Ligging:

51°24' noord, 05°44' oost

Afspraken en groepsonvangsten:

F. Swinkels: 0492-383054

Bestuur:

Voorzitter :	Francois Swinkels	0492-383054	f.swinkels8@chello.nl
Secretaris:	Marius Dekkers	0492-510006	mdekkers@hccnet.nl
Penningmeester:	Henk de Mari		hpfw.de.mari@hccnet.nl
Bestuursleden:	Hans Kanters	0493-694480	j.t.kanters@hccnet.nl
	Frans Mrofcynski	0492-474200	frans.mrofcynski@planet.nl

Jeugdafdeling "Galactica":

Coordinator : Lianne v.d. Westerlo 0492-511712

Sleutelfiguren

Buiten het bestuur hebben de volgende mensen een sleutel van het Planetarium :

Harrie Eijsbouts	Rob Fritsen
Coen Pouls	Jozef van Stiphout
Dees Verschuuren	Dave Bradley

Geopend:

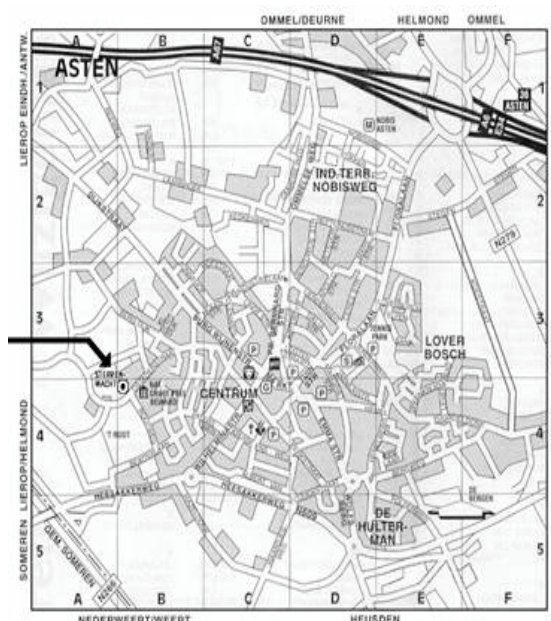
Elke woensdagavond clubavond 20.00 uur voor volwassenen. Openavonden in de wintermaanden op de 1^e vrijdag van de maand om 20.00 uur. Waarneemavonden op de 3^e vrijdag van de maand om 20:30 uur. Elke laatste vrijdag van de maand van 19.00 tot 20.30 uur jeugdafdeling Galactica.

Interkomeet:

Kopij vóór 10 december 2007 sturen naar jpsasten@iae.nl

Contributie:

Volwassenen €20,00 per jaar, jeugd t/m 15 jaar €10,00.
Bankrekening nummer: ABN-AMRO: **52.34.78.542**

Inhoud

Agenda 4 ^e kwartaal 2007	3
Van het bestuur	4
Van de voorzitter	4
Bestellen sterrengids 2008 en Sterren en planeten 2008.....	5
Van de Penningmeester.....	5
Oproep	5
Algemene ledenvergadering	5
Betreffende het huishoudelijk reglement.....	6
Omslag voorblad: M51	7
Filters	7
Kleurenfilters	7
Filters, die de lichtvervuiling onderdrukken.....	9
Zonnefilters.	9
Lezingen cyclus EWSK Eindhoven	11
De sterrenhemel in het 4 ^e kwartaal 2007	11
Zon.	12
Maan.	12
Planeten.	13
Planetoïden.....	14
Meteoren.....	15
Bouwcommissie verslag, september 2007.....	15
Een aantal kenmerken van het gekozen alternatief:.....	16
Bouwkundige ondersteuning:.....	17
Het vervolg:	17
Huishoudelijk reglement.....	18

Agenda 4^e kwartaal 2007

Dag	Datum	Tijd	Activiteit	Openen/sluiten
woensdag	3 oktober	20.00 uur	Clubavond	Marius
vrijdag	5 oktober	20.00 uur	Publieksavond	
woensdag	10 oktober	20.00 uur	Clubavond	Frans
woensdag	17 oktober	20.00 uur	Clubavond	Hans
donderdag	18 oktober	19.30 uur	Lezing T.U.E.	
vrijdag	19 oktober	20.00 uur	Wetenschapsdag	
zaterdag	20 oktober	20.00 uur	Wetenschapsdag	
zondag	21 oktober	14.00 uur	Wetenschapsdag	
woensdag	24 oktober	20.00 uur	Clubavond	François
zaterdag	27 oktober	20.00 uur	Nacht van de nacht	
zondag	28 oktober	03.00 uur	Wintertijd	
maandag	30 oktober	20.00 uur	Lees met Dees	
woensdag	31 oktober	20.00 uur	Ledenvergadering	
vrijdag	2 november	20.00 uur	Publieksavond	
woensdag	7 november	20.00 uur	Clubavond	Coen
woensdag	14 november	20.00 uur	Clubavond	Dees
vrijdag	16 november	20.30 uur	Waarnemingsavond	
woensdag	21 november	20.00 uur	Clubavond	Harrie
donderdag	22 november	19.30 uur	Lezing T.U.E.	
maandag	26 november	20.00 uur	Lees met Dees	
woensdag	28 november	20.00 uur	Clubavond	Jozef
vrijdag	7 december	20.00 uur	Publieksavond	
woensdag	12 december	20.00 uur	Clubavond	Marius
donderdag	13 december	19.30 uur	Lezing T.U.E.	
woensdag	19 december	20.00 uur	Clubavond	Rob
vrijdag	21 december	20.00 uur	Kerstverhaal	
donderdag	27 december	20.00 uur	Eindejaarsactiviteit	

De waarnemingsavond op de 3^e vrijdag van de maand vervalt in oktober, vanwege de wetenschapsdagen en in december vanwege het kerstverhaal.

Van het bestuur

Van de voorzitter

Eigenlijk moet ik me schamen om boven dit stukje 'van het bestuur' te zetten. Zittend in de zon in een warm Zuid Frankrijk, uitkijkend op de mooiste brug in de wereld. Het is hier geweldig. Dus 'van het bestuur' moet je niet letterlijk nemen.

Het heeft ook nadelen om hier te zijn. De ontwikkelingen rond de verbouwing van de sterrenwacht komen niet in een stroomversnelling, maar zitten in een stroomversnelling. De aanbesteding heeft deze maand plaats gevonden en op het moment dat u dit leest zal er al veel meer bekend zijn hierover.

De afgelopen tijd heeft het bestuur zich ingespannen om meer subsidie los te krijgen bij de verschillende instanties. Die instanties die al subsidie hadden toegezegd, zijn opnieuw benaderd en is in een gesprek de situatie rond de verbouwing toegelicht. Dat resulteerde heel vaak in de toezegging om naast de al toegezegde subsidie het project opnieuw in behandeling te nemen en te bekijken of er een toegevoegde subsidie mogelijk is.

U zult begrijpen dat dit de kans op het realiseren van de verbouwing alleen maar groter maakt.

Hoe dan ook het zal passen en meten worden om de plannen binnen de begroting gerealiseerd te krijgen. Dit zal ook betekenen dat we nog wel een beroep op u zullen moeten doen om bepaalde werkzaamheden in eigen beheer te kunnen uitvoeren. U wordt op de hoogte gehouden.

Terugkijkend op de "zomer" 2007 zal het duidelijk zijn dat het bezoekersaantal op de open middagen wat tegenviel. Het weer werkte ook absoluut niet mee. Vele zondagen was het bewolkt en dat nodigt niet uit om een bezoek te brengen aan een sterrenwacht. Toch wil ik vanaf deze plaats iedereen die op die zondagmiddagen toch maar klaar staat voor het publiek hartelijk bedanken voor hun inzet. Zonder de inzet van u als vrijwilliger kunnen we dergelijke activiteiten niet ondernemen.

Het seizoen van de open avonden is nu ook weer begonnen en laten we proberen deze avonden tot een succes te maken.

Ook de cursus onder leiding van Dees en Frans zal weer van start gaan. Wellicht ten overvloede maar ik wijs u er allen op dat u als lid van de vereniging natuurlijk ook kunt deelnemen aan de cursus. Altijd geldt nog, hoe meer.....

François Swinkels

Bestellen sterrengids 2008 en Sterren en planeten 2008.

Ook dit jaar is het weer mogelijk de sterrengids 2008 en/of Sterren en Planeten 2008 via de vereniging te bestellen. De prijzen van de sterrengids en sterren en planeten zijn iets gestegen (€1,-).

Indien u de sterrengids en/of sterren en planeten via ons wilt bestellen, dan zien wij uw bericht **uiterlijk 15 november a.s.** tegemoet. Na deze datum is er via de vereniging geen mogelijkheid meer bestellingen te doen. Dus wees er op tijd bij.

De bestelling kunt u opgeven bij Marius Dekkers, e-mail: mdekkers@hccnet.nl

Van de Penningmeester

Graag wil ik alle leden hartelijk bedanken voor het feit dat de vereniging voor eerst sinds lange tijd voor de maand juli alle contributie heeft ontvangen. Het tijdig ontvangen van de contributie was ook voor al mijn voorgangers een gruwel. Bovendien liep de vereniging het gevaar zich geen uitgaven te kunnen permitteren omdat er onvoldoende middelen aanwezig waren. Gelukkig zijn wij nu aan een nieuw tijdperk gekomen. Het is overigens heel normaal dat betaling van de jaarlijkse contributie vóór aanvang van het nieuwe verenigingsjaar plaatsvindt. Kijk maar naar alle andere lidmaatschappen en abonnementen, die zijn allemaal bij vooruit betaling. Het zou bijzonder fijn zijn wanneer wij allemaal er een blijvende gewoonte maken om de contributie zo vroeg mogelijk in het jaar te gaan betalen, dat mag al beginnen in de maand december voorafgaande aan het nieuwe verenigingsjaar. Voor het volgende verenigingsjaar staan er geen plannen om de contributie te gaan verhogen, alles blijft bij het oude, dus wat let u om nu al op uw kalender een aantekening te maken om in december 2007 de contributie van 2008 te gaan betalen. U bespaart de vereniging kosten en moeite om er telkens weer naar te vragen.

Met vriendelijk groet

H. de Mari

Oproep

Sinds de algemene ledenvergadering van maart j.l. telt uw bestuur nog slechts 5 leden; Door drukke werkzaamheden en andere werkomgeving zijn 2 bestuursleden toen afgetreden. Deze vacatures werden tot nu toe niet opgevuld. Uw bestuur wil dit nog eens onder uw aandacht brengen. Daarom willen we een dringende oproep doen aan onze leden zich aan te melden voor een bestuursfunctie.

Algemene ledenvergadering

Bij deze nodigen wij u reeds uit voor de algemene ledenvergadering, die op woensdag 31 oktober a.s. plaats zal vinden. De locatie is de Ostaderzaal van het Museum. Met nadruk wijzen wij erop, dat in deze vergadering de begroting 2008 en de activiteiten 2008 centraal zullen staan.

De clubavonden op woensdag zijn een vast gegeven, evenals de waarneemavonden (3^e vrijdag van de maand). Daarnaast hebben wij ook

publieksactiviteiten, zoals de publieksavonden (tijdens het winterseizoen) en – middagen (tijdens de zomermaanden) maar ook de sterrenkijk- (maart) en de wetenschapsdagen (oktober). De laatste jaren hebben we de publieksmiddagen zo ingepland, dat we in mei en juni op één zondagmiddag open zijn en in juli en augustus om de veertien dagen. De activiteiten in juli en augustus geven wel eens organisatorische problemen. Veel vrijwilligers zijn op vakantie of hebben andere bezigheden. De vraag is hoe we dit het beste kunnen aanpakken. Daarom zouden wij graag van u uw ideeën hierover willen horen, ook omtrent de aanpak van alle andere en de opzet van nieuwe activiteiten. Het inbrengen van uw ideeën en wensen met betrekking tot het organiseren van de activiteiten in 2008 zal zeer gewaardeerd worden.

Voorts zal het Huishoudelijk Reglement opnieuw besproken worden. De bedoeling hiervan is, dat dit op 5 maart 2008 aan de ledenvergadering ter goedkeuring kan worden voorgelegd.

Agenda.

1. Opening van de ledenvergadering door de voorzitter
2. Ingekomen berichten en mededelingen
3. Nog op te nemen agendapunten voor deze vergadering
4. Notulen van de ledenvergadering van 1 november 2006
5. Begroting en activiteiten 2008
6. Huishoudelijk Reglement (bijgaand)
7. Rondvraag
8. Sluiting

Betreffende het huishoudelijk reglement

Het voorstel voor het Huishoudelijk Reglement dat op 7 maart j.l. aan de leden werd voorgelegd was een laatste bijstelling. Het bestuur betreurt uiteraard dat de voorstellen niet tijdig voor de vergadering van 7 maart (volgens de statuten) bij iedereen binnen gekomen zijn. Het voorstel is daarom niet in stemming gebracht en teruggetrokken. Ook bleek dat er op dit voorstel nog wat wijzigingen mogelijk waren. Deze wijzigingen heeft het bestuur aangebracht en betreffen vooral de communicatie tussen leden en het bestuur (gebruik van elektronisch berichtenverkeer bijvoorbeeld).

Het bestuur wil deze voorstellen op de komende algemene ledenvergadering van woensdag 31 oktober bespreken en eventuele wijzigingen daarop dan slechts overnemen, als er in de vergadering een meerderheid gevonden kan worden voor de formulering van de wijziging. Na deze vergadering worden er geen voorstellen tot wijziging meer behandeld en zal het huishoudelijk reglement zoals in die vergadering is vastgesteld, ter goedkeuring aan de algemene ledenvergadering in maart 2008 worden voorgelegd.

Het bestuur hoopt op deze wijze duidelijkheid te verschaffen over de te volgen procedure en een werkzaam document aan u voor te kunnen leggen.

Op blz. 16 e.v. van deze interkomeet is het huishoudelijk reglement opgenomen.

Omslag voorblad: M51

http://hubblesite.org/gallery/album/galaxy_collection

M.51 ofwel de Draaikolknevel. Dit sterrenstelsel dat in het sterrenbeeld Jachthonden terug te vinden is, staat volgens schatting op ongeveer 35 miljoen lichtjaar. De spiraal structuur van dit stelsel werd in 1845 Lord Rosse reeds ontdekt.

Filters

Dees Verschuuren

Voor zover ik weet gebruiken we binnen onze vereniging bijna nooit filters bij het waarnemen en bij het fotograferen van de sterrenhemel. Althans er wordt weinig over gesproken. Volgens mij is er weinig over bekend en ik lees er ook heel weinig over in de literatuur. Het kan ook zijn dat de bevindingen bij het waarnemen met filters zo persoonsgebonden zijn, dat algemene richtlijnen ook al niet voldoen. Toch waag ik het er op om dit onderbelichte onderwerp te verduidelijken. Dus heb ik enige informatie over dit onderwerp vergaard. Filters blokkeren een bepaald deel van het spectrum van het invallende licht in de kijker, waardoor de rest van het spectrum sterker, helderder lijkt. De zogenaamde anti-lichtvervuilingsfilters en speciale filters voor nevels laten slechts bepaalde golflengten (frequenties) door. Kleurenfilters worden gedefinieerd door hun Wratten nummer. Een nummer systeem van de firma Kodak en nu min of meer gestandaardiseerd. Alleen ik kan er geen systeem in ontdekken.

Kleurenfilters

Wrattenummer 8

Lichtgeel, doorlaatvermogen 83%. Versterkt rode en oranje details op Jupiter en Mars, ook interessant voor de maan. Indertijd bekend als het geelfilter voor zwart-wit fotografie

Wrattenummer 11

Geelgroen, doorlaatvermogen 78%, laat meer details zien op Jupiter en Saturnus.

Wrattenummer 12

Geel, doorlaatvermogen 74%, goed voor Mars, Jupiter en Saturnus en geeft nog iets details in het wolkenveld van Venus. Ook voor de maan een interessant filter en je kunt het ook gebruiken om het contrast te verbeteren bij het overdag waarnemen van Mercurius en Venus. Maakt de blauwe hemel bijna zwart.

Wrattenummer 21

Oranje, doorlaatvermogen 46%, hetzelfde als nummer 12 maar het geeft nog meer contrast, omdat het donkergeel sterker onderdrukt wordt en ook de absorptie van blauw en blauw-groen licht.

Wrattenummer 23A

Lichtrood, doorlaatvermogen 25%, nog sterker contrast dan bij gebruik van 12 of 21 en daarom slechts geschikt voor telescopen met een objectiefdiameter groter dan 15 cm.

Wrattenummer 25A

Rood, doorlaatvermogen 14%, het contrast wordt groter, omdat blauw en groen totaal onderdrukt worden, waardoor de ijskappen van Mars beter afsteken, maar het beeld wordt wel merkbaar lichtzwakker, dus alleen geschikt voor telescopen met een objectiefdiameter groter dan 20 cm.

Wrattenummer 38A

Donkerblauw, doorlaatvermogen 17%. Je raakt een hoop licht kwijt, maar met onze telescoop van 35 cm objectief blijft er nog genoeg over om te genieten van de Grote Rode Vlek en om de ringen van Saturnus iets meer te detailleren. En wil je nu details waarnemen in het wolkendek van Venus, gebruik dit filter. Maar ik waarschuw wel Venus blijft bedekt.

Wrattenummer 47

Violet, doorlaatvermogen 3%, dit filter is een beetje te, het geeft een surrealistisch beeld van Jupiter met zijn manen, van het wolkendek van Venus en van de ringen van Saturnus. Toch een keer gebruiken.

Wrattenummer 56

Lichtgroen, doorlaatvermogen 53%. Een interessant filter voor Mars, Jupiter en Saturnus en ook nog toepasbaar voor de maan.

Wrattenummer 58

Groen, doorlaatvermogen 24%. Hetzelfde als boven alleen minder licht, dus alleen te gebruiken bij kijkers met een grotere opening.

Wrattenummer 80A

Blauw, doorlaatvermogen 30%. Een interessant filter te gebruiken voor vele doeleinden, inclusief de maan en soms helpt het zelfs bij het opsplitsen van dubbelsterren. Als de componenten maar een verschillend kleurenspectrum hebben.

Wrattenummer 82A

Lichtblauw, doorlaatvermogen 73%, Nog steeds een goed filter voor de planeten, maar ook heel goed om het contrast te verhogen in nevels en soms bij dubbelsterren.

Wrattenummer 96

Neutraal filter, 13% lichtdoorlaatvermogen. Eigenlijk alleen goed om de heldere volle maan te dimmen.

Filters, die de lichtvervuiling onderdrukken.

We komen nu bij de filters, die de lichtvervuiling kunnen uitfilteren, de zogenaamde breedband filters.

Orion Sky Glow,

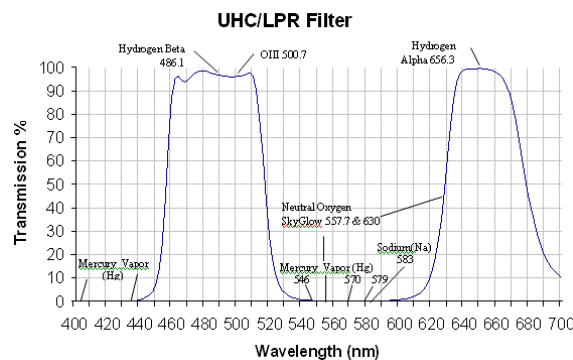
De meer bekende naam is LPR filters, of te wel Light Pollution Reduction filters. Ze onderdrukken het licht van kwikdamlampen en laten de straling van waterstof α , waterstof β en dubbel geïoniseerd zuurstof (OIII) door, waardoor het contrast van deep sky objecten en emissienevels veel beter uit de verf komt.

Meade broadband.

Met dezelfde functie als het hierboven vermelde filter.

Celestron LPR.

Idem dito.

De volgende groep zijn de smalband filters. Deze groep onderdrukken in grote maten kwik en natrium licht en laten slechts waterstof β straling en dubbel geïoniseerde zuurstof straling door.

Lumicon Ultra High Contrast (UHC).

Heel goed te gebruiken voor het bekijken van deep sky objecten vanaf zeer donkere plaatsen.

Orion Ultra block.

Dit filter is goed te gebruiken op plaatsen met veel lichtvervuiling en toch willen kijken naar deep sky objecten.

Meade Narrowband.

Bijna identiek aan het bovengenoemde UHC filter.

Zonnefilters.

Deze opsomming van de belangrijkste filters kunnen we dan afsluiten met de drie verschillende zonnefilters.

Mylar filter

geeft een bleek blauw zonnebeeld

Het op glas opgedampte filter met aluminium of chroom.

Afhankelijk van het materiaal is het zonnebeeld bleekblauw of oranje.

H-alpha filter.

In de professionele uitvoering van een multi-element sandwich constructie van zo'n 80 lagen uitgevoerd in een oventje voor het handhaven van een constante temperatuur of in de eenvoudige uitvoering van Coronado.

En dan kom nu de hamvraag, welke filters heeft de Jan Paagman Sterrenwacht ter beschikking. In ons lenzenkastje bevinden zich de volgende filters:

Celestron LPR filter, technische specificatie niet gevonden

Meade Series 4000 Filter ND 96(0.9), dit is ons maanfilter.

#8 Meade, = Wrattenummer 8. Lichtgeel, doorlaatvermogen 83%. Versterkt rode en oranje details op Jupiter en Mars, ook interessant voor de maan. Indertijd bekend als het geelfilter voor zwart-wit fotografie

#21 Meade. = Wrattenummer 21. Oranje, doorlaatvermogen 46%, hetzelfde als nummer 12 maar het geeft nog meer contrast, omdat het donkergeel sterker onderdrukt wordt en ook de absorptie van blauw en blauw-groen licht.

#38A Meade = Wrattenummer 38A. Donkerblauw, doorlaatvermogen 17%. Je raakt een hoop licht kwijt, maar met onze telescoop van 35 cm objectief blijft er nog genoeg over om te genieten van de Grote Rode Vlek en om de ringen van Saturnus iets meer te detailleren. En wil je nu details waarnemen in het wolkendek van Venus, gebruik dit filter. Maar ik waarschuw wel Venus blijft bedekt.

#56 Meade = Wrattenummer 56. Lichtgroen, doorlaatvermogen 53%. Een interessant filter voor Mars, Jupiter en Saturnus en ook nog toepasbaar voor de maan.

Tenslotte is daar nog het **regelbare polarisatie filter**, dat gebruikt wordt voor het waarnemen van een te heldere maan.

Bron: Meade Specificatieblad.

Lezingen cyclus EWSK Eindhoven

Marius Dekkers

In de komende maanden worden weer lezingen verzorgd door de Philips Sterrenwacht in Eindhoven. Deze lezingen vinden steeds op de donderdagavond plaats in de aula van de Technische Universiteit Eindhoven en beginnen telkens om 19.30 uur.

Datum	Onderwerp	Spreker
18-10-2007	Het heelal in rontgenstraling	Drs. J. de Plaa (SRON)
22-11-2007	Aan de grenzen van het zonnestelsel	Alex Scholten
13-12-2007	De ster van Bethlehem: een astronomische verklaring?	Prof Dr RG Strom (ASTRON)
21-02-2008	Mid-infra rode waarnemingen vanaf de Aarde	Drs. Leonie Snijders (Sterrenwacht Leiden)
20-03-2008	niet bekend	
24-04-2008	Speuren naar groepen sterrenstelsels in het jonge heelal	Dr. H. Intema (Sterrenwacht Leiden)

De sterrenhemel in het 4^e kwartaal 2007

Marius Dekkers

De komende maanden wordt het steeds gunstiger voor het doen van waarnemingen. Doordat de duisternis iedere dag eerder inzet, kunnen we 's avonds ook langer van de sterrenhemel genieten. Het is overigens zeker de moeite waard, om 's morgens de sterrenhemel ook eens te bekijken. Je kunt dan de sterrenhemel waarnemen aan de andere kant van de Zon. Je kunt dan o.a. vaststellen, dat de Zon het lentetrapezium gepasseerd is.

Tot ongeveer 12 december, wordt het 's avonds eerder donker. Daarna wordt het later donker. 's Morgens echter blijft het tot aan het begin van januari later licht worden (zie onderstaande tabel).

De komende maanden worden de sterrenbeelden van de herfst beter zichtbaar. Pegasus (herfstvierkant) reikt steeds hoger aan de hemel. Een van de vier sterren, waaruit het herfstvierkant bestaat, behoort tot het sterrenbeeld Andromeda. Dit languitgerekt sterrenbeeld wijst ons de weg naar het gelijknamige sterrenstelsel de Andromedanevel (M31), dat in die omgeving terug te vinden is. Als je toch in die richting kijkt, dan valt ook het "w"-vormige sterrenbeeld Cassiopeia op. Door Cassiopeia kun je een lichtende band ontwaren, dat is de melkweg. Indien je met je verrekijker of telescoop deze lichtende band bekijkt, dan tref je daar ontelbare sterren.

Zon.

Op 23 september j.l. overschreed de Zon de hemelse equator in zuidelijke richting naar het winterpunt, dat op 22 december wordt bereikt. Dit punt wordt ook wel aangeduid met wintersolstitium, hetgeen betekent (winter) zonnewende. De Zon keert weer naar het noorden. De kortste dag, dit is de dag, waarop de Zon het kortst boven de horizon is. Deze dag ligt rond 21 december. Dit jaar, evenals vorig jaar, begint de astronomische winter op 22 december en niet op 21 december. Het begin van de winter wisselt tussen 21 en 22 december. Dit heeft te maken met het feit, dat het tropisch jaar (van equinox naar equinox) geen geheel aantal dagen telt en het invoeren van schrikkeldagen. In 2008 begint de astronomische winter op 21 december.

Hieronder is aangegeven, de tijdstippen van opkomst en ondergang voor de komende maanden.

Het sterrenbeeld Maagd omspant aan de hemel een groot gebied. Het is een van de grootste sterrenbeelden. Vandaar dat de Zon ook lang in de Maagd vertoeft.

In de nacht van zaterdag 27 op zondag 28 oktober gaan we weer over op wintertijd. Daardoor zal het 's avonds in een keer veel vroeger donker zijn. 's Morgens daarentegen wordt het even weer vroeger licht.

Datum	Opkomst	Doorgang	Ondergang	Zon in sterrenbeeld
1 oktober	07.40 u	13.29 u	19.18 u	Maagd
11 oktober	07.56 u	13.26 u	18.55 u	Maagd
21 oktober	08.14 u	13.24 u	18.34 u	Maagd
1 november	07.34 u	12.23 u	17.12 u	Weegschaal
11 november	07.52 u	12.23 u	16.55 u	Weegschaal
21 november	08.09 u	12.25 u	16.41 u	Schorpioen
1 december	08.25 u	12.29 u	16.32 u	Slangedrager
11 december	08.37 u	12.33 u	16.28 u	Slangedrager
21 december	08.45 u	12.37 u	16.29 u	(Boog-) Schutter
31 december	08.48 u	12.42 u	16.37 u	(Boog-) Schutter

Maan.

In onderstaande tabel kun je zien welke gedaante de Maan op welke datum inneemt. Je kunt tevens hieruit afleiden, welke avonden gunstig zijn voor het doen van waarnemingen. Bekijk de tijdstippen van opkomst en ondergang. Je kunt dan vaststellen, hoe lang de Maan op een bepaalde datum boven de horizon is.

Bedenk dat in de herfst de ecliptica 's avonds een kleine hoek maakt met de horizon. Daarom is de Maan (en de planeten) laag aan de hemel terug te vinden. Rond het eerste kwartier is de Maan ook reeds overdag aan de hemel terug te vinden.

Datum	Schijngestalten	Opkomst	Ondergang
3 oktober	Laatste kwartier	23.26 u	16.30 u (4/10)
11 oktober	Nieuwe maan	08.18 u	18.33 u
19 oktober	Eerste kwartier	16.11 u	00.03 u (20/10)
26 oktober	Volle maan	18.00 u	08.52 u (27/10)
1 november	Laatste kwartier	22.56 u	14.30 u (2/11)
10 november	Nieuwe maan	08.45 u	16.29 u
17 november	Eerste kwartier	13.52 u	23.29 u
24 november	Volle maan	15.53 u	08.25 u (25/11)
1 december	Laatste kwartier	-	13.19 u
9 december	Nieuwe maan	08.55 u	15.35 u
17 december	Eerste kwartier	12.37 u	01.20 u (18/12)
24 december	Volle maan	16.36 u	09.43 u (25/12)
31 december	Laatste kwartier	00.43 u	11.57 u

Planeten.

Mercurius is aanvankelijk nog even te zien. Op 23 oktober staat Mercurius tussen de Zon en de Aarde in. Tegen het einde van oktober komt Mercurius uit de zonnegloed tevoorschijn. In november wordt de planeet beter zichtbaar. Op 8 november bereikt Mercurius zijn westelijke elongatie. Op 17 december staat de planeet aan de achterkant van de Zon en is dus niet waarneembaar. Mercurius is resp. terug te vinden in de sterrenbeelden: Maagd – Weegschaal – Schorpioen – Slangedrager en de Boogschutter. **Venus** is 's morgens een van de helderste objecten aan de hemel. Hij valt direct op door zijn grote helderheid. Op 9 oktober staat Venus dicht bij de ster Regulus en een week daarna, op 15 oktober bij Saturnus. Op 28 oktober staat Venus, vanaf de Aarde gezien, het verst van de Zon. Venus staat eerst nog in het sterrenbeeld de Leeuw en schuift dan langzaam naar het sterrenbeeld de Maagd. In december schuift de planeet naar het sterrenbeeld Weegschaal. **Mars** komt in oktober op de late avond boven de horizon. Zijn verschijning wordt steeds gunstiger, omdat hij de Aarde nadert. Mars komt steeds vroeger op. Mars is terug te vinden in het sterrenbeeld Tweelingen. Op 24 december is Mars in oppositie. Een paar dagen eerder al, n.l. op 19 december is de afstand tot Mars het kortst. **Jupiter** prijkt 's avonds aan de hemel in het zuidwesten. Om redenen, eerder genoemd, is de planeet te zien bij een vrij uitzicht naar de zuidwestelijke horizon. Jupiter vertoeft in het sterrenbeeld Slangedrager. Rond half november verdwijnt de planeet langzaam in de zonnegloed. Op 23 december staat Jupiter achter de Zon. **Saturnus** staat 's morgens in het sterrenbeeld de Leeuw, in de buurt van Regulus en de veel heldere planeet Venus (15 oktober). De planeet komt steeds vroeger op. Begin december komt Saturnus vlak vóór middernacht op. **Uranus** is 's avonds terug te vinden in het sterrenbeeld Waterman. **Neptunus** is 's avonds terug te vinden in het sterrenbeeld de Steenbok. **Pluto** is 's avonds nog te

zien tot eind november, dan verdwijnt de planeet langzaam in de zonnegloed. Op 21 december staat Pluto achter de Zon.

Onderstaande tabel geeft aan, wanneer een planeet te zien is.

Planeten	Oktober	november	December
Mercurius	's avonds	's morgens	Bovenconjunctie
Venus	's morgens	's morgens	's morgens
Mars	's nachts	's avond	's avonds
Jupiter	's avonds	's avonds	Conjunctie met de Zon
Saturnus	's morgens	's morgens	's nachts
Uranus	's avonds	's avonds	's avonds
Neptunus	's avonds	's avonds	's avonds
Pluto	's avonds	's avonds	Conjunctie met de Zon

In conjunctie met de Zon houdt in, dat de planeet een bepaalde periode niet te zien is, omdat hij, vanaf de Aarde gezien te dicht bij de Zon staat.

Planetoïden.

In onderstaande tabel kun je zien welke planetoïden er zichtbaar zijn, waar ze aan de hemel te vinden zijn en hun helderheden. De helderheden van de planetoïden zijn uitgedrukt in schijnbare magnitude. We geven dat aan met de kleine letter m. De lichtzwakke objecten zijn enkel met een wat grotere kijker waar te nemen.

Planetoïde	oktober	november	december	In sterrenbeeld	Opmerkingen
1. Ceres	+7,7	+7,3	+7,9	Walvis/Stier	Opp.: 9 nov.
2. Pallas	+9,5	+10		Waterman	
6. Hebe			+9,9	Leeuw	
8. Flora	+8,7	+8,1	+8,7	Stier/Ram/Walvis	Opp.: 19 nov.
12. Victoria	+9,3	+10		Vissen	
14. Irene		+10	+10,3	Stier	Opp.: 26 nov.
15. Eunomia	+9,7	+9,3	+8,8	Tweelingen/Kreeft	
29. Amphitrite	+9,4	+8,8	+9,4	Stier/Ram	Opp.: 17 nov.
349. Dembowska	+10	+9,7	+9,6	Stier	Opp.: 1 dec.
704. Interamnia			+9,9	Voerman/Stier	Opp.: 21 dec.

Meteoren.

In de komende tijd zijn weer een aantal meteorenzwermen actief.

Orioniden. Deze meteorzwerm strekt zich uit in de periode van 2/10 – 7/11. De meeste meteoren van deze zwerm zijn te zien in de nacht van 21 op 22 oktober. De uurfrequentie bedraagt dan 20. De zwerm telt snelle meteoren, met nalichtende sporen. De meteoren zijn een restant van de komeet van Halley. Het radiant ligt tussen Betelgeuse en het sterrenbeeld Tweelingen

Tauriden. Deze zwerm is actief van 1/10 – 25/11. Oranjekleurige meteoren vertonen soms spectaculaire opvlammingen. Begin november is het maximum. De uurfrequentie bedraagt dan 10. De zwerm heeft een noordelijk en een zuidelijk radiant. Dit radiant verplaatst zich in deze periode van Pegasus/Vissen naar de Stier.

Leoniden. De leoniden zijn een week actief van 14/11 – 21/11. Het radiant lijkt uit de kop van de Leeuw te komen. In de nacht van 17 op 18 november (04.00 uur), wanneer het maximum is, ligt de uurfrequentie tussen de 5 en de 10.

Geminiden. De periode waarbinnen de Geminiden te zien zijn is van 7/12 – 17/12. De Geminiden zijn zeer talrijk. De meteoren zijn niet afkomstig van een komeet, maar van een planetoïde, 3200 Phaeton genaamd. Deze planetoïde zou ook een uitgedoofde komeet kunnen zijn. Rond het maximum van de zwerm (14 december) is de uurfrequentie 120. Dit is zeer de moeite waard om daarvan waarnemingen te doen in de ochtend van de 14 en/of avond van de 14^e resp. ochtend van de 15^e. Het radiant is terug te vinden nabij het sterrenbeeld Tweelingen.

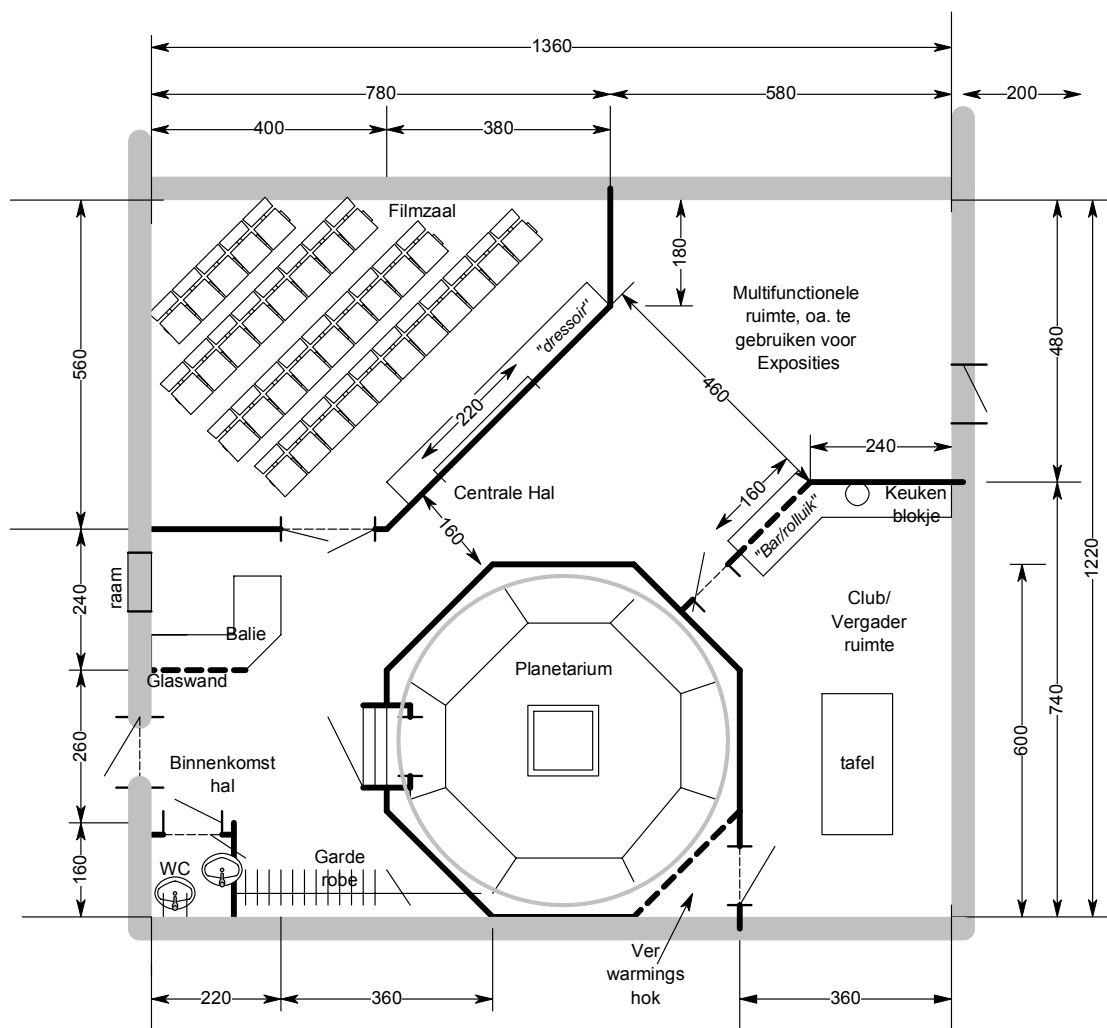
Ursiden. Van 17/12 – 26/12. Deze zwerm vormen een kleine zwerm met een uurfrequentie rond het maximum 22 december, van 10. De Maan, die dan bijna vol is, zal de waarneming danig hinderen.

Bouwcommissie verslag, september 2007.

Harrie Eijsbouts, namens de bouwcommissie

Een jaar geleden, op 11 september hadden wij onze eerste vergadering van de Bouwcommissie. In de tijd hiervoor hadden we binnen de vereniging, uit een 10-tal voorstellen, een onderbouwde principekeuze gemaakt voor een basis layout. De doelstelling van de bouwcommissie was om deze gekozen principe layout verder te detailleren zodat verwezenlijking door uitvoerders zou kunnen plaatsvinden. Binnen de Bouwcommissie ontstond al snel de discussie of de gekozen layout wel de meest ideale was. Dit resulteerde in een nieuw alternatief, dat een aantal positieve elementen in zich verenigde, welke in de voorgaande 10 basis layouts

nog niet naar voren waren gekomen. In gezamenlijk overleg van het JPS bestuur, Stichtingsbestuur en Bouwcommissie werd vervolgens met grote meerderheid van stemmen gekozen voor dit laatste alternatief. Binnen de Bouwcommissie hebben we nog vele details aangebracht. De nieuwe basis layout die we nu hopen te realiseren zie je terug in onderstaand plan.

Een aantal kenmerken van het gekozen alternatief:

- De Filmzaal heeft een speelse vormgeving met mogelijkheid voor zeker 30 stoelen.
- Er is een bijzonder grote multifunctionele ruimte, welke o.a. gebruikt kan worden voor exposities.
- De Club-/Vergaderruimte heeft nagenoeg dezelfde grootte als de huidige. Hij is zodanig gepositioneerd dat deze tamelijk los staat van de bezoekersruimten.
- Een keukentje maakt deel uit van de Club-/Vergaderruimte. In voorkomende gevallen kunnen mensen in de Multifunctionele ruimte via een doorgeefluik van natjes en/of droogjes worden voorzien.
- Aan de ingang van het Planetarium hoeft nauwelijks iets te wijzigen.
- Vanaf de balie heeft de JPS medewerker een uitstekend overzicht over alle publieksruimtes.

- We hebben gekozen voor hetelucht verwarming vanwege de snelle opwarmtijd.
- Voor alle ruimten, m.u.v. het toilet, zullen de bestaande (schuine) plafonds zichtbaar blijven. Dit zal leiden tot een ruimtelijke beleving

Verder hebben we als Bouwcommissie onze gedachten laten gaan over de verlichting, plaatsen voor stopcontacten, loze leidingen en muur- en vloerafwerkingen etc. Steeds hebben we geprobeerd om een juiste balans te creëren tussen gebruik van ruimten voor publiek en voor de vereniging. Met regelmaat hebben we interne afstemming gehad met het Stichtingsbestuur, alsook met de gemeente Asten, die de juridische eigenaar is van de opstallen waarin wij willen bouwen.

Bouwkundige ondersteuning:

Het mag duidelijk zijn dat de grote verbouwing die we voor ogen hebben niet kan worden gefinancierd uit de bestaande middelen van de JPS. Er zijn dan ook diverse instanties benaderd om subsidies te vergaren. Echter, een aantal is wel bereid om de inrichting mede te financieren, maar niet de bouwkundige zaken.

Voor de bouwkundige aspecten werd ook, door een van de prominente subsidieverstrekkers, vereist dat we drie offertes van aannemers zouden overleggen. Dit vereiste meer kennis en ervaring dan de Bouwcommissie kon leveren. We kwamen in contact met Jan Borg, architect in Mierlo. Een goede keuze. Jan gaf ons goede adviezen en werkte onze plannen uit tot een gedetailleerd bestek op basis waarvan een drietal aannemers een offerte zouden kunnen uitbrengen. Bij het opstellen van dit verslag zijn de aannemers aan het rekenen. Op 26 september zullen we weten of de kosten voor de verbouwing passen in het ons voorhanden budget.

Het vervolg:

Op 26 september, als we de resultaten van de offerten hebben vernomen, zullen we ons moeten beraden op vervolgstappen. Het kan zijn dat we binnen zeer afzienbare tijd met de spade in de grond gaan, maar het kan ook betekenen dat we uit kostenoverwegingen onze plannen moeten bijstellen.

Wij houden u op de hoogte van de ontwikkelingen

Huishoudelijk reglement

HUISHOUELIJK REGLEMENT van de Jan Paagman Sterrenwacht Asten

Het Bestuur.

Paragraaf 1:

1. Het bestuur draagt zorg voor het optimaal functioneren van de vereniging, en wel zodanig dat de in de statuten vermelde doelstellingen optimaal worden nagestreefd.
2. Het bestuur dient er op toe te zien dat de afdelingen, commissies en werkgroepen jaarlijks, of zo vaak zij dit nodig acht verantwoording van hun activiteiten afleggen.
3. Het bestuur vergadert minimaal tweemaal per jaar.
4. De besluiten genomen in een bestuursvergadering worden vastgelegd in de notulen, die in de eerstvolgende bestuursvergadering ter goedkeuring worden vastgelegd.
5. Het bestuur stelt jaarlijks een actieplan op, wat ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de algemene ledenvergadering.
6. Het bestuur stelt een rooster van aftreden op en informeert hierover de leden op een zodanig tijdstip, dat er voldoende gelegenheid is om kandidaten voor te stellen.
7. Bij verhindering van de voorzitter, secretaris of penningmeester tot het uitoefenen van hun functie worden zij respectievelijk vervangen door de secretaris, de penningmeester of een gewoon lid van het bestuur.
8. Telkenmale in de algemene ledenvergadering uit te brengen jaarverslagen worden tevoren in een bestuursvergadering vastgesteld.
9. Het bestuur stelt richtlijnen voor representatieve en bijzondere gelegenheden vast.

De taken van het dagelijks bestuur.

Voorzitter.

Paragraaf 2:

1. De voorzitter roept alle bestuurs- en ledenvergaderingen bijeen.
2. De voorzitter leidt alle bestuurs- en ledenvergaderingen; bij afwezigheid wordt hij vervangen conform het gestelde in par. 1 lid 7.
3. De voorzitter ziet toe op de uitvoering van de besluiten genomen in ledenvergaderingen en in de bestuursvergaderingen.

Secretaris.

Paragraaf 3:

1. De secretaris verzorgt het bijeenroepen van alle bestuurs- en ledenvergaderingen.
2. De agenda's van de vergaderingen worden vooraf gepubliceerd.
3. De vergaderingen van het bestuur zijn openbaar met uitzondering van die punten die op de agenda als besloten zijn aangemerkt.
4. De secretaris stelt de notulen op van alle bestuurs- en ledenvergaderingen. De notulen zijn op verzoek voor leden ter inzage beschikbaar.
5. De secretaris verzorgt de correspondentie middels verspreiding van de uitnodigingen, agenda's en verslagen. Hij beantwoordt de aan de vereniging toegezonden stukken na eventueel de voorzitter

geraadpleegd te hebben. Samen beoordelen zij of de stukken in een bestuursvergadering of een ledenvergadering behandeld moeten worden.

6. De secretaris maakt een jaarverslag op van de belangrijkste gebeurtenissen en activiteiten van de vereniging.
7. De secretaris houdt een lijst bij van leden, jeugdleden, ere-leden en donateurs van de vereniging.

Penningmeester.

Paragraaf 4:

1. De penningmeester houdt boek van de inkomsten en uitgaven van de vereniging.
2. De penningmeester beheert de gelden en voert het financiële beleid van de vereniging uit.
3. De penningmeester stelt jaarlijks een balans op van de bezittingen en schulden van de vereniging en geeft jaarlijks een overzicht van de inkomsten en uitgaven over het afgelopen jaar.
4. De penningmeester stelt jaarlijks een begroting voor, afgestemd op de activiteiten van het afgelopen jaar en rekening houdend met de plannen voor het nieuwe jaar.
5. Leden van de vereniging die in opdracht of toestemming van het bestuur kosten gemaakt hebben voor de vereniging kunnen deze kosten declareren bij de penningmeester. De declaratie moet vergezeld gaan van voldoende bewijsstukken t.a.v. de kosten. De penningmeester zal het bedrag de declarant doen toekomen.
6. Alle nota's kwitanties en declaraties worden door hem gecontroleerd en voor betaling gefiatteerd. Voor de goede orde dienen declaraties van de penningmeester zelf, voorafgaand aan uitbetaling, voor akkoord te worden getekend door de voorzitter.
7. Nadat het bestuur het financieel verslag heeft goedgekeurd, draagt hij zorg dat de kascontrole commissie tijdig wordt geïnformeerd dat zij haar controle kan aanvangen.

Overige bestuursleden.

Paragraaf 5:

Alle andere taken in het bestuur worden samen met de overige bestuursleden uitgevoerd.

Afdelingen, commissies en werkgroepen.

Definities.

Paragraaf 6:

1. Een afdeling is een groep leden (b.v. jeugdafdeling) van de vereniging, die een aantal functies van de vereniging uit oefent. Zij behoeven de goedkeuring van het bestuur.
2. Een commissie (b.v. kascontrole commissie) is een door de algemene ledenvergadering benoemde groep leden, die een bijzondere taak uitoefent, die tot een gegeven doel moet leiden. Bij het bereiken van dit doel wordt de commissie zonodig opgeheven.
3. Een werkgroep (b.v. waarneemgroep) is een door de vereniging gevormde groep leden, die één doelstelling van de vereniging in het bijzonder, nastreven. Zij behoeven de goedkeuring van het bestuur.

Algemeen.

Paragraaf 7:

1. Bovengenoemde groepen dienen ter versterking en ondersteuning van de doelstellingen van de vereniging.
2. Indien bovengenoemde groepen het nodig achten kunnen reglementen en activiteitenplannen gemaakt worden, deze dienen aan het bestuur ter goedkeuring voorgelegd te worden. Deze reglementen mogen niet in strijd zijn met de wet, de statuten of dit huishoudelijk reglement.

3. Bovengenoemde groepen kunnen niet zelfstandig namens de vereniging Jan Paagman Sterrenwacht een verplichting aangaan, zij dienen hiervoor de schriftelijke toestemming van het bestuur te hebben.
4. Alle financiële activiteiten zijn voorbehouden aan het bestuur van de vereniging Jan Paagman Sterrenwacht.
5. Bovengenoemde groepen houden het bestuur jaarlijks, of zo vaak het bestuur nodig acht, op de hoogte van hun activiteiten.

Commissies.

Commissie van goede diensten.

Paragraaf 8:

Ingeval van een meningsverschil binnen de vereniging kan het bestuur zelf of op verzoek van leden een commissie van goede diensten instellen. De samenstelling wordt gedaan in overleg met betrokken partijen. De werkwijze bepaalt de commissie zelf in afstemming met beide partijen.

Kascontrole commissie (als bedoeld in artikel 13 van de statuten).

Paragraaf 9:

1. De kascontrole commissie is een wettelijk verplicht orgaan van de vereniging. Het dient aanbeveling de benoeming tot lid van een kascontrole commissie schriftelijk mede te delen aan betrokkene.
2. Bij deze controle is de aanwezigheid van de penningmeester gewenst.
3. De commissie heeft gedurende het boekjaar het recht een tussentijdse controle uit te voeren.
4. De kascontrole commissie brengt haar verslag, z.s.m. na controle, schriftelijk ter kennis van het bestuur zo nodig vergezeld van aanbevelingen.
5. De kascontrole commissie bestaat uit minimaal twee leden, die voor de tijdsduur van 2 jaar door de algemene ledenvergadering zijn benoemd. Ieder jaar zal de langst zittende aftreden en een nieuw lid benoemd worden. Indien er geen gegadigden zijn, zal van deze regel worden afgeweken.

Leden en donateurs.

Paragraaf 10:

De vereniging onderscheidt jeugdleden, leden, ere-leden en donateurs:

1. Jeugdleden zijn zij die zich hebben aangemeld als lid en door het bestuur als zodanig zijn toegelaten en de leeftijd van zestien jaar nog niet hebben bereikt. Zij hebben geen stemrecht.
2. Leden (zie statuten art. 3 punt 2)
3. Ere-leden (zie statuten art 3 punt 3)
4. Donateurs zijn zij die zich hebben aangemeld en door het bestuur als zodanig zijn toegelaten. Zij verplichten zich tot een jaarlijkse donatie. Zij zijn echter geen lid.

Contributie.

Paragraaf 11:

1. Conform Het gestelde in de Statuten art. 6 pt. 2 zal de hoogte van de verschuldigde contributie worden vastgesteld tijdens de ledenvergadering waarin ook de begroting voor het nieuwe jaar aan de orde komt. Het bestuur zal indien een wijziging noodzakelijk is een voorstel ter zake aan alle leden bekend maken.
2. De contributie voor jeugdleden bedraagt 50% van de contributie voor leden.
3. De contributie dient telkens voor aanvang van het verenigingsjaar te worden voldaan. Het verenigingsjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Toegang Sterrenwacht en Planetarium.

Paragraaf 12:

1. Alle leden/jeugdleden hebben vrij toegang tot de Sterrenwacht en het Planetarium. Op verzoek tonen zij hun lidmaatschapskaart.
2. In geval van onduidelijkheid is entree-geld verschuldigd.
3. Bezoekers hebben slechts toegang tegen betaling van entree-geld.
4. Kinderen tot 12 jaar hebben slechts toegang indien zij worden vergezeld van een ouder of meerderjarige begeleider.

Activiteiten.

Paragraaf 13:

1. Het bestuur wijst een coördinator aan, die alle aanvragen (o.a. groepsbezoek) m.b.t. het gebruik van de sterrenwacht en het planetarium regelt. Als men als lid gebruik wenst te maken van de faciliteiten van de vereniging, moet men vooraf contact opnemen met de coördinator.
2. Groepsbezoeken, publieksavonden, clubavonden die al zijn vastgelegd, hebben voorrang op het gebruik van de sterrenwacht door eigen leden.
3. Wanneer een groep zich aanmeldt voor een datum, welke reeds door een lid van de vereniging is gereserveerd, vervalt de reservering van het lid indien de groep zich meer dan drie dagen voor de bewuste datum heeft aangemeld.
4. Bij zeer bijzondere astronomische gebeurtenissen zal naar bevind van zaken gehandeld worden.

Communicatie.

Paragraaf 14:

Elektronisch berichtenverkeer.

1. Communicatie tussen bestuur en leden geschiedt in de vorm van een verenigingsblad, website, E-mail, telefoon of briefpost.
2. Overal waar in de statuten of het huishoudelijk reglement sprake is van een schriftelijke kennisgeving of mededeling, wordt daaronder mede verstaan een kennisgeving of mededeling door middel van elektronisch berichtenverkeer.
3. Het lid (ontvanger) moet wel vooraf hebben ingestemd met elektronische communicatie.
4. Uitgezonderd van elektronisch berichtenverkeer zijn stemmingen, volmachten en te nemen besluiten door de algemene ledenvergadering zoals bedoeld in de Statuten van de vereniging of dit huishoudelijk reglement.

Intern.

1. De vereniging verzorgt het clubblad "Interkomeet". Leden kunnen aangeven of zij het clubblad in gedrukte vorm, dan wel op een andere manier wensen te ontvangen. Om dit te bereiken benoemt het bestuur een werkgroep van een of meer leden, die tot taak heeft het clubblad zowel redactioneel als logistiek te verzorgen.
2. De werkgroep "redactie" laat het clubblad 1 maal per kwartaal verschijnen.
3. Alle leden kunnen artikelen over sterrenkunde of verwante onderwerpen aanbieden aan de redactie, plaatsing en wijzigingen vinden plaats in overleg met de schrijver.
4. Voor leden is de mogelijkheid om sterrenkundige, niet-commerciële advertenties te plaatsen, dit ter beoordeling van de redactie.

Extern.

5. Het bestuur streeft naar goede contacten met de regionale omroepen en dag- en weekbladen ten einde aan de vereniging en haar activiteiten een zo groot mogelijke bekendheid te geven.
6. Het bestuur stelt een beheerder van de Jan Paagman Sterrenwacht website aan die tot taak heeft deze website te verzorgen en te actualiseren overeenkomstig de doelstelling van de vereniging.

Instrumenten, materialen, bibliotheek en sleutels.

Algemeen.

Paragraaf 15:

1. Het bestuur stelt een lid of bestuurslid als beheerder voor instrumenten, materialen, bibliotheek en sleutels aan. Deze personen worden regelmatig in het clubblad vermeld. Bij afwezigheid kan elk bestuurslid als vervanger optreden.

Instrumenten, materialen, bibliotheek.

2. Alle leden (en jeugdleden met een schriftelijke toestemming van ouder of voogd) zijn gerechtigd om instrumenten, materialen, boeken en tijdschriften van de vereniging te lenen.
3. De door het bestuur benoemde beheerder bepaalt de lengte van de uitleentermijn van bovengenoemde instrumenten, materialen, boeken en tijdschriften. Hij/zij is verplicht om van de uitgeleende artikelen een administratie te voeren, waaruit blijkt de begindatum van lening, de naam van de lener en de datum van ontvangst.
4. Van de functionaris wordt verwacht dat hij/zij jaarlijks een budget opstelt voor aan te schaffen instrumenten, materialen, boeken en tijdschriften. De lener blijft gedurende de gehele leenperiode verantwoordelijkheid voor de goede staat van het geleende.

Sleutels.

5. Het bestuur en een aantal andere personen hebben de beschikking over een sleutel voor toegang tot de sterrenwacht.
6. Bedieningsbekwame leden zijn gerechtigd een sleutel te lenen volgens de procedure in paragraaf 13 lid 1.

Vaststelling Huishoudelijk Reglement.

Paragraaf 16:

Met het in werking treden van dit huishoudelijk reglement komt het op 30 november 1994 vastgestelde huishoudelijk reglement evenals alle daarop mondelinge en schriftelijke gemaakte afspraken te vervallen.

Slotbepaling.

Paragraaf 17:

In die gevallen waarin de statuten en of dit reglement niet voorziet, beslist voorshands het bestuur ter nader goedkeuring door de algemene ledenvergadering.

Vastgesteld op de Algemene ledenvergadering d.d.

Voorzitter

Secretaris

F.W.T.A. Swinkels

M.J.G.J. Dekkers

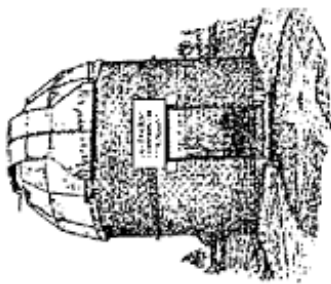
**FOA Glasvezeltechniek
gespecialiseerd in
de assemblage van
data- en
telecomkabels**

FOA

fiber · optic · assemblies

FOA Postbus 402 5700 AK Helmond
Tel. 0492-549189 www.foanederland.nl

JAN PAAGMAN STERRENWACHT
Ostaderstraat 28
5721 WC Asten